N°. 220. 1854.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

ZONDAG 17 EN MAANDAG 18 SEPTEMBER.

NEDERLANDEN.

PROGRAMMA voor de opening van de Vergadering der Staten-Generaal, te 's Gravenhage, op Maandag den 18den September 1854.

Art. 1. Des middags ten twaalf ure zullen de leden der Staten-Generaal zich begeven naar de zaal, bestemd voor de zittingen van de Tweede Kamer, en zich in eene Algemeene Vergadering vereenigen, onder voorzitting van den door Zijne Majesteit benoemden President van de Eerste Kamer.

Art. 2. De Ministers, Hoofden van Ministeriele Departementen, de Kanselier der Orde en de Leden van den Raad van State zullen zich, des middags ten één ure, mede in die zaal vervoegen.

Art. 3. Zijne Majesteit DE KONING, de Vergadering der Staten-Generaal zullende openen, zal ten één ure met den volgenden trein van het paleis afrijden:

a. een kommando Cavalerie tot opening van den trein;

b. een Hoffourier en twee rijknechts, te paard;

c. de Kamerheer-Ceremoniemeester, gezeten in eene koets met twee paarden bespannen, gaande één lakkei naast elk portier;

d. acht Kamerheeren van Zijne Majesteit, gezeten in twee koetsen, ieder met vier paarden bespannen, gaande twee lakkeijen naast elk portier;

De Kamerheeren plaatsen zich, volgens hunnen rang van benoeming.

e. De Groot-Officieren van 's Konings Huis, gezeten in twee koetsen, ieder met [illegible] paarden [illegible] twee lakkeijen [illegible] portier;

f. Een kommando Cavalerie;

g. De Opper-Ceremoniemeester, gezeten in eene koets met vier paarden bespannen, gaande twee lakkeijen naast elk portier;

h. Zijne Majesteit DE KONING en Hunne Koninklijke Hoogheden de Prinsen, tegenover Hoogstdenzelve gezeten, in eene koets met acht paarden bespannen, gaande één rijknecht naast elk paard en vier lakkeijen [illegible];

[illegible] Generaal, Chef van het Militaire Huis des Konings rijdt regts [illegible] Generaal-Majoor, waarnemend Gouverneur der Koninklijke residentie, [illegible] van de koets; achter dezelve volgen de Officieren van het Militaire Huis, [illegible] te paard, rijdende twee aan twee, de oudste in rang vooruit;

i. Een kommando Cavalerie, tot sluiting van den trein.

Art. 4. De trein zal rijden:
door het *Noordeinde*,
over de *Plaats*,
over het *Buitenhof*,
naar het *Binnenhof*.

Art. 5. De trein gekomen zijnde aan de Vergaderplaats der Staten-Generaal, zal ZIJNE MAJESTEIT aan de deur van het gebouw ontvangen worden door eene Commissie uit de Vergadering, die, voorafgegaan door den Kamerheer-Ceremoniemeester, de Kamerheeren, de Groot-Officieren van 's Konings Huis en den Opper-Ceremoniemeester, Hoogstdenzelve zal begeleiden naar de zaal der Staten-Generaal. Het Militaire Huis volgt onmiddellijk.

Art. 6. De Groot-Officieren van 's Konings Huis en de waarnemende Gouverneur der Koninklijke residentie plaatsen zich achter Zijner Majesteits zitplaats, de Kamerheeren en het Militaire Huis *regts* en *links* van den troon.

Art. 7. De zitting geëindigd zijnde, gaat Zijne Majesteit DE KONING met denzelfden trein, waarmede Hoogstdezelve binnengekomen is, en in de bij art. 3 vermelde orde, naar het paleis terug; zullende de trein den navolgenden weg nemen:
van het *Binnenhof*,
over den *Korten Vijverberg*,
over den *Langen Vijverberg*,
over de *Plaats*,
door het *Noordeinde*,
naar het *Paleis*.

[illegible] Salvo's uit het geschut zullen het afrijden van ZIJNE MAJESTEIT [illegible] het oogenblik waarop Hoogstdezelve het gebouw van de [illegible] verlaat, aankondigen.

's Gravenhage, [illegible] September 1854.

De Opper-Ceremoniemeester,
Baron VAN GOLTSTEIN VAN OLDENALLER.

(Staatsblad n°. [illegible]) *WET van den 1sten September 1854 houdende naturalisatie van* Eduard Schneider.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Eduard Schneider* aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Eduard Schneider*, apotheker, geboren te *Hamburg*, wonende te *Samarang* (*Nederlandsch Indie*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 1sten September 1854.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
D. DONKER CURTIUS.

Uitgegeven den *negenden* September 1854.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

(Staatsblad n°. 123.) *WET van den 1sten September 1854, houdende naturalisatie van* Hermannus Preller.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Hermannus Preller* aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Hermannus Preller*, koopman, geboren te *Lingen* (Koningrijk *Hannover*), wonende te *Amsterdam* (provincie *Noordholland*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 1sten September 1854.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
D. DONKER CURTIUS.

Uitgegeven den *negenden* September 1854.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

Bij besluit van den 14den dezer, n°. 47, heeft Zijne Majesteit jhr. *G. [illegible] 's Gravesande*, als voormalig [illegible] luitenant der genie bij de militaire academie, benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

Bij besluit van 14 September jl., n°. 51, heeft Zijne Majesteit goedgevonden aan jhr. mr. *H. M. C. Clifford*, Hoogstdeszelfs hofmaarschalk, vergunning te verleenen tot het aannemen en dragen der onderscheidingsteekenen van kommandeur der 1ste klasse van de orde van de Waakzaamheid of den Witten Valk, hem door [illegible] H. den Groothertog van Saksen-Weimar-Eisenach geschonken.

Bij Koninklijk besluit van den 7den September 1854, n°. 67, is aan den gewezen adjunct-commies bij het Departement van Kolonien *J. Koet*, verleend een pensioen ten laste van den Staat groot f 920 's jaars, overeenkomstig de art. [illegible] en 6, in verband met art. 43 der wet van den 9den Mei 1846 (*Staatsblad* n°. [illegible]), gewijzigd bij die van den 3den Mei 1851 (*Staatsblad* n°. 49), en zulks ter vervanging van het hem vroeger bij Koninklijk besluit van den 22sten September 1849, n°. [illegible], toegekende wachtgeld.

Bij Koninklijk besluit van den 14den September 1854, n°. 53, zijn verleend de volgende pensioenen, als aan:

NAAM.	QUALITEIT.	Bedrag van het pensioen	Artt. der wet van 9 Mei 1846 (*St.* n°. 24) krachtens welke het pensioen is verleend.	Redenen van pensionering.
A. F. Hartsinck,	controleur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Amsterdam.	f 1428	5 en 43	ligchaamsgebreken.
mr. L. de Witte van Citters,	voorzitter van den Hoogen Raad van Adel.	1528	6 en 43	ouderdom en diensttijd.
L. P. Brocx,	ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Gramsbergen.	1312	5 en 43	ligchaamsgebreken.
J. C. de Ruijter,	rijksroeijer te Vlissingen.	113	6 en 43	ouderdom en diensttijd.
W. Horning,	visiteur der in- en uitgaande regten en accijnsen te Beek.	606	5 en 43	ligchaamsgebreken.
J. J. B. H. Delarue, zich schrijvende J. Speeleveld,	commies der 1ste klasse bij 's Rijks belastingen te Schiedam.	603	id.	id.
M. C. Bouwe of Bouw,	commies bij 's Rijks-entrepôt te Rotterdam.	197	id.	id
C. de Groot,	idem.	126	id.	id.
F. J. Grimm, wed. van H. C. Danckaerts,	in leven controleur der 3de klasse bij 's Rijks belast. te Schagen.	757	50 en 51	verkregen regten.
A. C. van Harreveld, wed. van T. Langerveld,	idem 2de kl. te Zalt-Bommel.	533	id.	id.
E. C. W. Bus, wed. van N. Obbens,	in leven commies der 1ste klasse bij 's Rijks belastingen te Tiel.	261	id.	id.
G. W. Landzaat, minderjarige zoon van F. J. Landzaat, onder voogdij van regenten van de R.-K. armenkamer en het weeshuis te Utrecht,	idem der 2de klasse.	128	id.	id.
A. C. Dietz, wed. van J. Ensink,	in leven ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Vorden.	608	id.	id.
M. S. van Goor, wed. van J. C. van Jordan,	in leven visiteur der in- en uitgaande regten en accijnsen.	720	id.	id
C. van Oostenrijk, wed. van A. Halder,	in leven 1ste klerk bij de verificatie voor de comptabiliteit.	270	63	id.
G. G. Paauw, wed. van J. P. Jansen,	in leven commies der 3de klasse bij 's Rijks belastingen.	181	id.	id.
R. M. Konigs, wed. van J. A. van Hanswijk,	idem der 2de klasse.	223	id.	id.
A. Costerman, wed. van J. P. Bergoin,	idem.	150	id.	id.
K. J. G. A. van Bargen of Bergen, wed. van J. Trock,	idem der 3de klasse.	106	id.	id.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

Bij den Minister van Finantien is ontvangen een bankbiljet van f 25, door een onbekende, onder het postmerk Middelburg van den 14den dezer, ten behoeve van 's rijks schatkist ingezonden.

's Gravenhage, den 16den September 1854.

De Minister voornoemd,
VROLIK.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

Volgens een berigt uit Trebisonde van 30 Augustus, heeft Schamyl, na door een plotselingen inval in Georgie de voorwaartsche beweging der Russische troepen gestuit en aan de Turksche troepen eene verademing bezorgd te hebben, in de laatste helft van Augustus aan de Russen wederom een belangrijk verlies toegebragt. Hij heeft, naar gemeld wordt, een veldleger der Russen bij Racheta, niet ver van Tiflis, aangetast en genomen.

— In den Parijschen *Constitutionnel* van gisteren leest men: » De naar de Krim bestemde vloot zou zich vereenigen bij het Slangen-eiland, hetwelk 40 of 50 kilometers van den mond van den Donau ligt. Hieruit blijkt duidelijk dat het plan was, ten noorden van Sebastopol te landen. De afstand tusschen deze vesting en het genoemde eiland is, in eene regte lijn, 250 kilometers; maar de afstand tusschen het Slangen-eiland en het voor de landing uitgekozen punt zal waarschijnlijk iets minder zijn.

» Daar het vertrek van Varna eerst den 5den dezer heeft plaats gehad, zal de expeditie wel niet vóór den 8sten bij het Slangen-eiland vereenigd zijn geweest; en aannemende dat zij van daar den 10den den togt heeft voortgezet, kan men berekenen dat de landing thans reeds heeft plaats gehad. Daar nu de tijdingen tusschen de Krim en Konstantinopel een of twee dagen, tusschen de Turksche hoofdstad en Toulon of Marseille zes of zeven dagen onder weg zijn, zal men op het vroegst eerst over tien dagen nadere berigten van de expeditie kunnen hebben. Zelfs zou het ons niet bevreemden, indien het eerste telegraphische berigt daarvan eerst op het eind dezer maand ontvangen wierd.

» Door de Fransche post-administratie zijn bijzondere aanstalten gemaakt om de uit het Oosten verwacht wordende berigten met allen mogelijken spoed aan den Keizer te doen toekomen. Sedert den 11den dezer zijn te Marseille drie koeriers, om die tijdingen met extra-post en snelspoortreinen over te brengen."

— Uit een berigt van den Franschen *Moniteur* blijkt, dat de beide Westersche mogendheden door eenen hoofd-officier van hare landmagt vertegenwoordigd zullen worden in het hoofdkwartier van den generaal von Hess, den opperbevelhebber van het mobile Oostenrijksche leger, namelijk Frankrijk door den generaal de Létang, en Engeland door den generaal Duplat.

FRANKRIJK.

Bij een besluit van Keizer Napoleon zijn de nog beschikbare manschappen der ligting van 1853 onder de wapenen geroepen, ter aanvulling der leemte die door het ontslag der uitgediende [illegible] van 1847 in de effective sterkte des legers zal ontstaan. Dit [illegible] gisteren (Vrijdag) afgekondigd en heeft, volgens een telegra[illegible]rigt, aan de Parijsche effectenbeurs de prijzen doen dalen.

Uit Toulon wordt gemeld dat er op 's rijks werf met alle kracht gearbeid werd, om tegen het aanstaande voorjaar een nieuw eskader in zee te kunnen zenden.

ENGELAND.

Van de twee linieschepen, die te Devonport en Woolwich voor de Britsche oorlogsvloot gebouwd worden, en vroeg in het volgende voorjaar van stapel zullen loopen, zal het eene den naam van *la France* voeren, als een getuigenis van het naauwe bondgenootschap tusschen Frankrijk en Engeland.

— Volgens eene officiele opgave zijn in dit jaar in Ierland slechts 159,288 acres land met vlas beteeld, tegen 174,579 in 1853. Deze opgave heeft velen te leur gesteld, die hoopten dat de Iersche vlasteelt Engeland ten aanzien dezer grondstof minder afhankelijk van Rusland zou maken. Als voorbeeld wordt hierbij aangehaald, dat in de fabrieken van Lancashire en Yorkshire de raderen der werktuigen thans veelal niet langer met Russische talk ingesmeerd worden, maar met eene uit steenkolen getrokken olie, die door zekeren heer Young te Manchester niet lang geleden uitgevonden is.

— Het hoofdbestuur van het Britsche armwezen heeft dezer dagen de armbesturen in eenige provincien van Engeland aangeschreven om statistieke opgaven omtrent den oogst dezes jaars in te winnen. Zij moeten zich in elk oord eenige geachte ingezetenen toevoegen, vooral om door derzelver voorbeeld en invloed den tegenzin van vele landlieden tegen het mededeelen der van overheidswege verlangde opgaven te overwinnen. Tevens zullen in Schotland dergelijke opgaven ingewonnen worden door toedoen eener particuliere maatschappij, die de bevordering der belangen van den landbouw ten doel heeft; en zoo hoopt het Britsche gouvernement allengs eene volledige en vertrouwen verdienende landbouw-statistiek te zullen verkrijgen, waaraan de behoefte sedert den slechten oogst van het vorige jaar zoo levendig door den handelsstand en het publiek in Engeland gevoeld wordt.

SPANJE.

[illegible] Madrid van 12 September was er [illegible] dan dat de Carlisten of voorstanders van het onbeperkte koningschap zich in Spanje hier en daar begonnen te roeren.

Bij een besluit der Koningin zijn de staatscommissien afgeschaft, die vroeger aan de gewone regtbanken en ook aan het hooggeregtshof toegevoegd waren en op de taak der regterlijke magt inbreuk maakten.

De minister van binnenlandsche zaken heeft eene premie uitgeloofd van 20,000 realen, voor de beste populaire handboeken der natuur-, der werktuig- en der scheikunde, toegepast op landbouw en op nijverheid; zullende dit besluit, voor zoover het 's lands finantien raakt, aan de Cortes ter goedkeuring voorgelegd worden.

De raadgevende junta van Valladolid heeft die van Madrid, Segovia en Sevilla nagevolgd en besloten zich te ontbinden.

ITALIE.

Aan het Parijsche dagblad *l'Univers* wordt uit Rome het volgende geschreven: » Het is bekend dat de Paus in November en December eerstkomende eene vergadering van bisschoppen te Rome zal houden, ter behandeling ook van het leerstuk der vlekkelooze ontvangenis van Maria, de Moeder Gods. Deze vergadering blijft het onderwerp der gesprekken in de hoofdstad der Katholijke wereld. Hoewel het aantal praelaten, die eene eigenlijk gezegde uitnoodiging tot het bijwonen derzelve ontvangen hebben, zeer klein is, denkt men echter dat het eene talrijke bijeenkomst zijn zal; want het schijnt de wensch des H. Vaders te zijn, bij die plegtige gelegenheid een zoo groot mogelijk aantal bisschoppen rondom zich vereenigd te zien; dit is bekend, en meer zal er wel niet noodig zijn om velen naar Rome te lokken. Een ruim veld opent zich voor gissingen omtrent het karakter en den naam, welke aan die bijeenkomst zullen gegeven worden. Het is nog onzeker, of het een concilie zijn zal, of eenvoudig eene geestelijke vergadering, of slechts eene bijeenkomst zonder officieel karakter. Daarover loopen, gelijk zich denken laat, de gevoelens wijd uiteen; wij voor ons gelooven dat er nog geene enkele stellige bepaling gemaakt is over de aard en bevoegdheid dier vergadering, noch over hare werkzaamheden."

— In het *Journal des Débats* leest men: » De geleerde wereld heeft dezer dagen een groot verlies geleden. De kardinaal Angelo Maï is den 9den September te Albano overleden, in den ouderdom van 72 jaren. Hij was in Bergamo geboren, en in Februarij 1837 door Paus Gregorius XVI tot het kardinaalschap verheven. Hij had, gelijk men weet, zijne verheffing te danken aan den roem, dien hij in de geleerde wereld door de belangrijke ontdekking der palimpsesten verworven heeft; en hij zette zijn geleerden arbeid ook als kardinaal voort. Onlangs was hij in plaats van wijlen den kardinaal Lambruschini tot bibliothecaris van het Vaticaan benoemd. Door zijn schier plotseling overlijden heeft het H. Collegie een zeer verdienstelijk lid verloren."

— Volgens de jongste berigten uit Napels was de cholera in die stad minder hevig, na er in eenige weken meer dan 6000 menschen ten grave gesleept te hebben. Daarentegen verspreidde de ziekte zich in de provincien; en in Calabrie scheen zij tot ernstige storingen der openbare orde aanleiding gegeven te hebben, daar met spoed troepen uit de

hoofdstad derwaarts gezonden waren. Doch vooral was de stad Messina op Sicilie door de epidemie in grooten nood gebragt. De Parijsche *Constitutionnel* deelt daaromtrent het volgende mede: » Nadat er sedert eene maand enkele gevallen van cholera in de stad voorgekomen waren, die zooveel mogelijk ontveinsd of ontkend werden, brak de ziekte den 22sten Augustus met geweld uit. Twee dagen later waren er reeds meer dan 100 personen aan gestorven; en dit cijfer is aldra tot drie, vier en vijf honderd in één dag geklommen; den 29sten Augustus, na een onweder, ging het 1000 te boven; en sedert is het gebleven op vijf tot zes honderd dagelijks. Gedachtig aan het jaar 1837, toen de cholera Palermo en Catania geteisterd maar Messina verschoond had, was de bevolking dezer laatstgenoemde stad bij het naderen der plaag geheel onbezorgd en zorgeloos; doch tot een ander uiterste overslaande, zoodra de ziekte onmiskenbaar onder haar heerschte, vlugtte zij grootendeels uit de stad en verspreidde zich in de omstreek op het platteland. Er zijn [illegible]er dan 25,000 inwoners te Messina gebleven, en het aantal sterf[illegible] gaat een vierde van dat cijfer reeds te boven. Inzonderheid zijn [illegible] stad gevestigde vreemdelingen door de epidemie getroffen.

» Nuttelooze quarantaine-maatregelen, waardoor Messina van de gansche wereld afgesneden werd en nog afgezonderd wordt gehouden; de vrees dat men de bevolking te zeer zou beangstigen door voorzorgmaatregelen en aanstalten voor het geval dat de ziekte uitbrak; de hoop, die niettegenstaande het heerschen der cholera te Napels en Palermo zoolang mogelijk te Messina gekoesterd werd, dat deze stad ook ditmaal zou verschoond worden, — dit een en ander heeft met de heftigheid der epidemie bewerkt dat reeds dadelijk verslagenheid, verwarring, gebrek aan al het noodige en radeloosheid in de stad heerschten. Geneeskundigen, artsenijen, levensmiddelen, meel, wijn, alles ontbrak. De daaruit voortgekomen ellende laat zich niet beschrijven. Het vermoorden van gewaande gifmengers, het onbegraven blijven der gestorvenen, het verbranden van lijken bij nacht, zijn trekken van het akelige tafereel hetwelk van den toestand der stad wordt opgehangen.

» De bevolking der naaste omstreek heeft Messina als onder den banvloek gelegd, door de ongelukkigen, die nog de stad wilden verlaten, met geweld weder derwaarts te drijven. Deze afbreking van het verkeer met het platteland heeft ten gevolge dat met de cholera hongersnood in de stad heerscht."

BELGIE.

De Brusselsche *Émancipation* van gisteren behelst het volgende artikel omtrent den vermoedelijken loop der ministeriele krisis, die door de onderlinge verhouding der staatspartijen in Belgie bewerkt is; uit hetzelve blijkt ook, welke wenschen daaromtrent onder de conservative of zoogenaamde clericale partij gekoesterd worden.

» Reeds dadelijk bij den aanvang der ministeriele krisis zeiden wij, dat de wetgevende kamers tot eene buitengewone zitting zouden worden zamengeroepen, indien de ministers hunne aanvrage om ontslag terugnamen. Dit bewaarheidt zich thans ten volle. De volksvertegenwoordiging zal naar alle waarschijnlijkheid den 17den October bijeenkomen. Men denkt dat de zitting door den Koning zal geopend worden, en dat het kabinet ronduit van de kamers een blijk van vertrouwen zal vragen.

» Wij verblijden ons over het besluit van het ministerie om eene regelmatige uiting van den volkswil uit te lokken, en om de linker zijde tot eene behoorlijke verklaring harer gezindheid ten aanzien der aanhangige politieke vraagpunten te dringen. Het lijdt geen twijfel, dat het ministerie bij de groote meerderheid der beide kamers steun zal vinden, indien het zich zonder schroom aan zijn programma van 1852 en aan de daarbij gegeven belofte van onpartijdigheid houdt. De discussie over het antwoord op de troonrede zal den waren staat der zaken aan het licht brengen. Het laat zich ligtelijk begrijpen, dat het kabinet gemeend heeft de ontzenuwende onzekerheid, waarin het land door de jongste ministeriele krisis gebragt is, niet te moeten doen voortduren tot den 14den November, het tijdstip waarop de gewone zitting der kamers moet aanvangen.

» De ministers hadden, toen zij hun ontslag vroegen, de zamenstelling van een nieuw kabinet uit leden der kamers aangeraden. Doch daar dit plan op dit oogenblik onuitvoerlijk is geacht, zullen de tegenwoordige ministers aan het bewind blijven. Dezen afloop hebben wij van den beginne af voorzien; en wij betreuren het dat de krisis zich zonder eenig nut of noodzaak voorgedaan heeft."

DENEMARKEN.

Met de jongste brievenmaal uit West-Indie zijn dagbladen van St. Thomas ontvangen, uit welke blijkt dat de emancipatie der slaven in de West-Indische kolonien van Denemarken, waartoe de wetgevende magt van dat Rijk, gelijk men weet, eenigen tijd geleden besloten heeft, geheel ten uitvoer gelegd was en aan het Rijk een millioen dollars gekost had, zijnde dit het bedrag der schadevergoeding voor de vroegere eigenaren der thans vrijgelaten 19004 slaven (onder welk cijfer de slaven der kroon, wier aantal niet opgegeven wordt, niet begrepen zijn). De bewijzen van aanspraak op schadevergoeding, die bij het ontslaan der slaven aan de eigenaren uitgereikt waren, werden in het begin van Augustus bij de openbare kassen op St. Croix en St. Thomas tegen betaling ingetrokken.

BEURS-BERIGTEN. (*Naar officiele opgaven.*)

Parijs 14 September: Fransche 3 pcts. rente fr. 73.70; idem $4^1/_2$ pcts. fr. 97.75.

Londen 14 September: Engel. 3 pcts. gecons. $95^1/_8$ pct.; Nederl. $2^1/_2$ pcts. » pct.; idem 4 pcts. $94^3/_4$ pct.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

's GRAVENHAGE, *den 16den September* 1854.

Den 5den dezer zijn te Lissabon uitgewisseld de acten van bekrachtiging op de overeenkomst tot wederzijdsche uitlevering van boosdoeners, den 22sten Junij ll. tusschen Nederland en Portugal gesloten.

Heden worden van regeringswege, ten behoeve der kamers van koophandel en fabrieken, vermeld bij § 2 der circulaire in de *Staats-courant* van 29 Junij 1852, verzonden exemplaren der jongste uitgave van den catalogus der algemeene Duitsche tentoonstelling te München in 1854.

Volgens een berigt van Zijner Majesteits consul te RENDSBURG, zijn aldaar gedurende het eerste halfjaar van 1854 aangekomen regtstreeks uit Nederland 19 Nederlandsche schepen, als: uit Zwolle 3, uit Kampen 7 met schors, uit Leeuwarden 1 met cichorei-wortelen, uit Harlingen 1 met dito en 1 met dakpannen, uit Amsterdam 4 met stukgoederen, 1 met tabak, uit Groningen 1 in ballast.

Uit vreemde havens kwamen 42 Nederlandsche schepen, als: uit Stettin 8, uit Hamburg 8, uit Windau 3, uit Stolpemunde 1 met hout, uit Hull 9 met spoorstaven, uit Newcastle 4, uit Hartlepole 3, uit Grangemouth 3 met steenkolen en ijzer, uit Bremen 2 met aardewerk, 1 met stukgoederen.

Naar Nederland vertrokken 8 Nederlandsche schepen, als: naar Amsterdam 6, naar Groningen 2 met boekweit.

Naar vreemde havens vertrokken 40 Nederlandsche schepen, als: naar Anclam 2, naar Danzig 4, naar Windau 2, naar Rügenwalde 1, naar Rostock 1, naar de Oostzee 11, naar Koningsberg 1, naar Stolpemunde 4, naar Stockholm 1, naar Riga 3, naar Stettin 4, naar Memel 1, naar Colberg 1 in ballast, naar Leith 1 met raapkoeken, naar Danzig 1 met oud ijzer, naar Londen 1 met tarwe, naar Lubeck 1 met haver.

Gedurende gezegd halfjaar zijn 301 Nederlandsche schepen door het Eider-kanaal gevaren, waarvan 77 in ballast.

Volgens een berigt van Zijner Majesteits consul-generaal te RIO-JANEIRO zijn aldaar gedurende het eerste halfjaar van 1854 aangekomen 4 Nederlandsche schepen, als: uit Callao 1 met guano, uit Buenos-Ayres 1 in ballast, uit Newcastle 1, uit Hartlepole 1 met steenkolen.

Naar vreemde havens vertrokken 5 Nederlandsche schepen, als: naar Cowes 1 met guano, naar het Kanaal 1 met koffij. naar Bahia 1 in ballast, naar Rio-Grande 1, naar Valparaiso 1 met steenkolen.

Rhijnhoogte te Keulen. 15 September 6 vt. 1 dm. Rhl.

PROGRAMMA *van de Nederlandsche maatschappij ter bevordering van nijverheid*, 1854.

(Vervolg en slot; — zie ons nommer 219.)

12. Opgaven van eenige grondstoffen, welke met goed gevolg bij lompen voor de fabricatie van grof papier gevoegd kunnen worden; de gouden medaille en f 300; September 1855, n°. 385.

13. Voor het hier te lande vervaardigen van heelkundige werktuigen uit gevulcaniseerde caoutchouc die met de buitenlandsche werktuigen in deugd en prijs wedijveren; inzending van ten minste 12 werktuigen met getuigschriften. De tweede gouden medaille; 1855, n°. 402.

14. Voor monsters handschoen-leder, in geheele vellen en verschillende kleuren, door eenen fabrikant in Nederland bereid en in deugdelijkheid en prijs met de Fransche van Privat en Jouvin & Doyon, te Parijs, gelijkstaande. De gouden medaille; 1855, no. 403.

15. Rond geweven vilten voor persrollen of droogvilten, ten dienste van machinale papierfabrieken vervaardigen. De gouden medaille; 1855, n°. 405.

16. De maatschappij looft hare gouden medaille uit aan dengene, die in Nederland van koperdraad geweven doek vervaardigt, ter voldoening aan de behoeften bij onze machinale papierfabrieken, en dat in deugdzaamheid en prijs het buitenlandsche evenaart.

Inzending van proeven vóór ultimo September 1855, n°. 406.

17. Men vraagt een geschiedkundig overzigt der verveeningen in Nederland (zoowel lage als hooge); eene opgave en beoordeeling van de daarop door hooger bestuur gemaakte voorschriften, en eene grondige beschouwing van haren invloed op de nationale welvaart.

Voor het best en op zich zelf voldoend antwoord, in te zenden vóór ultimo September 1855, de gouden medaille; n°. 407.

18. Aan den vervaardiger van gutta-percha brandspuitslangen, met vergelijking van het gebruik met gom-elastieken en lederen slangen en mededeeling der daarmede genomene proeven, de tweede gouden medaille; 1855, n°. 408,

19. Aan den fabriekmatigen vervaardiger van inlandsch boekbinderslinnen, in prijs en hoedanigheid gelijk met het buitenlandsche, en met inzending van zes patronen met verhevene figuren, de gouden medaille, en na driejarig bestaan der fabriek eene premie van f 300, 1855, n°. 409.

20. Turf, als brandstof, voor technisch gebruik bezigen, in vergelijking met steenkolen of andere brandstoffen; de gouden medaille en f 300; 1855, n°. 410.

21. Aan den inzender van verschillende kleisoorten in ons vaderland, ten dienste van fabrieken, en die de Belgische of Doorniksche klei zouden kunnen vervangen, de gouden medaille; 1855, n°. 411.

22. Aan den Nederlandschen kunstenaar, die het middel ontdekt en mededeelt, om door het licht (photographie) afteekeningen en indrukken op den lithographischen steen regtstreeks voort te brengen, de tweede gouden medaille of f 75; 1855, n°. 412.

23. Aan den inzender van voldoende proeven van verzilverd spiegelglas, van ten minste $^1/_2$ vierkante Nederl. el oppervlakte, en een of ander hol glazen voorwerp, de gouden medaille; 1855, n°. 413.

24. Welke zijn de indigo-soorten die in ons vaderland worden ingevoerd en verbruikt, en welke zijn de zekerste middelen om deszelfs deugdelijkheid en vervalsching te onderkennen? De gouden medaille en f 300; 1855, n°. 414.

25. Een werktuig om oude wollen lompen of kleedingstukken fijn te snijden of stuk te trekken, om als meststof te kunnen dienen.

Wanneer met het gebruik van dit werktuig of in de plaats daarvan eene bereiding wordt opgegeven, dienstig tot bereiking van hetzelfde doel, zal de bekroning ook kunnen plaats hebben; de tweede gouden medaille; 1855, n°. 415.

26. Eene naauwkeurige scheikundige ontleding van Fransche en Nederlandsche 1-, 2- en 3jarige meekrap, in hetzelfde jaar ingezameld de gouden medaille en f 300; 1855, n°. 417.

27. Papierbereiding (zoo van wit als pakpapier) van vezels der musa; de gouden medaille en bovendien gedurende drie jaren eene remuneratie van 100 gulden, indien de vervaardiger bewijzen kan leveren van voortdurend debiet van dezen nieuwen tak van nijverheid; 1856, n°. 404.

28. Voor een beredeneerd overzigt:

1°. van de vorderingen, die er sedert 25 jaren, zoo elders als in ons land, in de scheepbouwkunst gemaakt zijn;

2°. wat de ondervinding, gedurende datzelfde tijdvak, omtrent vermeende of werkelijke verbeteringen geleerd heeft;

3°. wat er in het belang van den Nederlandschen handel, alsmede tot instandhouding en verderen bloei der scheepbouwkunst uit de lessen

der geschiedenis en der ondervinding van de laatste jaren moet worden afgeleid, de gouden medaille.

De antwoorden in te zenden vóór den laatsten September 1855, nº. 389.

29. Voor het betelen van ten minste een bunder land in onze Oost-Indische bezittingen met de ramee of urtica albicans, en daarvan gedurende twee jaren de vezelstof, ten bedrage van minstens 50 Ned. ponden, wel behandeld, in Nederland te hebben verkrijgbaar gesteld, te gelijk met een uitvoerig verslag aangaande cultuur en bereiding dezer vezelstof, met bepaling van prijs waarvoor zij in den handel zal kunnen geleverd worden, de gouden medaille en voor eenmaal eene premie van f 500 voor dengene, die de meeste vezelstof van deze plant, op Java of elders in onze O. I. bezittingen gewonnen en van voldoende hoedanigheid, hier te lande zal hebben ter markt gebragt. De bekrooning met de gouden medaille zal tot op drie personen, die aan de voorschreven vereischten hebben voldaan, kunnen worden uitgereikt, mits de bedoelde aankweeking in onderscheidene residentien van Java hebbe plaats gehad; 1856, nº. 418.

30. Voor het beste middel om robben of zeehonden langs onze kusten te vangen, met bewijzen van de voordeelen, welke deze vangst oplevert, de gouden medaille; 1856, nº. 419.

31. Over de voor- en nadeelen van het bezigen van kinderen tot fabriekarbeid, met beschouwing van den invloed op hunne zedelijke ontwikkeling, zooveel mogelijk vergelijkend met de bepalingen in andere landen genomen, eindelijk de beantwoording der vraag, of eene wet ter beperking van dit gebruik, voor- of nadeelig voor de nijverheid zoude werken. De tweede gouden medaille en f 300; 1855, nº. 420.

32. Verscheidene medailles en premien, zoo te zamen als afzonderlijk, zullen jaarlijks, naar mate der verdiensten en het gewigt der zaak, ter beoordeeling van de algemeene vergadering, uitgedeeld worden aan die scheeps-officieren, stuurlieden en alle andere personen in dit koningrijk, welke de beste waarnemingen van nuttige zaken, nuttige ontdekkingen of de naauwkeurigste proefnemingen, met nuttig uitgedachte middelen, de verbetering der zeevaart en visscherijen betreffende, hebben gedaan, en dezelve, zooveel mogelijk met getuigenissen of bewijzen gestaafd, zullen hebben medegedeeld. De opgaven, met bewijzen of getuigschriften, in te zenden vóór of op den laatsten September van ieder jaar: nº. 391.

33. Planten, gewassen en boomen, tot nog toe in dit Rijk tot nuttig gebruik niet aangekweekt, opgeven, en het nut en voordeel met proeven bewijzen; voor elk derzelve eene premie van vijftig gulden. Inzendingen vóór of op den laatsten September van ieder jaar; nº. 86.

34. Een onbekend of niet algemeen gebruikkelijk werktuig invoeren, waardoor meerder voordeel in den landbouw verkregen wordt; de eerste of tweede gouden of zilveren medaille; nº. 17. Inzending ult. September van ieder jaar.

35. Eenig werktuig, gedetailleerde teekening of volledig model inzenden, dienstig tot fabrieken en hetwelk tot heden binnen dit Koningrijk nog niet in gebruik is geweest; het gebruik met proeven voldoende aantoonen; naar gelang van het nut der zaak eene aanzienlijke belooning; vóór of op den laatsten September van ieder jaar; nº. 41.

36. Aan elk leerboek over eenigen tak van nijverheid hetwelk aan de maatschappij in handschrift ingezonden is en hare goedkeuring wegdraagt, zal de tweede gouden medaille worden toegekend; terwijl eene aan de waarde van het boek geëvenredigde belooning daar kan worden bijgevoegd.

Het bekroonde [illegible] in het licht zal kunnen geven of eene overeenkomst met de maatschappij over de uitgave sluiten.

Noch medaille, noch belooning zal evenwel mogen worden uitgereikt, vóór dat het bekroond leerboek werkelijk in het licht gegeven is.

Antwoorden in te zenden voor ultimo September van ieder jaar; nº. 352.

Alle de hiervoren, bij uittreksel, medegedeelde prijsvragen, met de voorwaarden, waarnaar men zich bij de beantwoording hebbe te gedragen, zijn vervat in afzonderlijke stukken, tot en met het jaar 1844 terwijl die over 1845 tot en met 1854 ingesloten, zijn geplaatst in het tijdschrift der maatschappij en daarenboven in het jaarlijks programma.

Verder verklaart de maatschappij, dat, zoo dikwerf het mogt blijken, dat de inhoud van gedrukte stukken of geschriften, hetzij geheel, of gedeeltelijk, aan haar als het eigen werk der inzenders ware ingezonden, alsdan de naambriefjes zullen worden geopend en de namen bekend gemaakt, zonder dat op het ingezonden stuk eenig acht zal worden geslagen. (Art. 143 der wet.)

Voorts wordt herinnerd, dat de inzenders van stukken, die onmiddellijk en zonder eenige bepaalde uitnoodiging aan de maatschappij worden toegezonden, bij directeuren moeten bekend zijn, welke den naam geheim houden tot na de uitspraak van de algemeene vergadering, aangezien het departement, onder welks ressort de inzender woonachtig is, niet met de beoordeeling mag worden belast.

Alle stukken, ter beantwoording van prijsvragen, bij de maatschappij in te leveren, moeten op den tijd, bij de vraag bepaald, met een kenneljjk teeken, en de antwoorden of verhandelingen, met eene spreuk of motto voorzien, worden ingezonden; terwijl daarbij de getuigschriften, zoowel als de naam en woonplaats van den inzender, ieder in een afzonderlijk verzegeld biljet, voerende ten opschrift de spreuk of het motto, franco worden geadresseerd aan den algemeenen secretaris der maatschappij, J. A. van Eeden, te Haarlem.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

RIJKSTELEGRAAF.

Besteding.

Op Vrijdag den 29sten September 1854, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Gelderland of, bij afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het vijfde district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Arnhem, worden Aanbesteed:

De aanleg van de electro-magnetische telegraaflijn van Arnhem over Zutphen, Goor en Oldenzaal naar de Hannoversche grenzen, achter Denekamp, in twee perceelen.

Deze besteding geschiedt bij inschrijving, volgens art. 23 van het bestek.

Het bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan die van de Provinciale Besturen van Gelderland en Overijssel, te Arnhem en te Zwolle en op de plaatsen waar gewoonlijk de bestekken van Waterstaatswerken in die provincien ter lezing gelegd worden.

Vier dagen vóór de besteding zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en zullen voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den waarnemenden Hoofdingenieur Waldorp, te Arnhem; bij den Hoofdingeneur van Gendt, te Zwolle; en bij den Ingenieur Rose, te Zutphen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden dat, ter betere aanduiding van het vaarwater de *Boontjes* of *Geul* nabij *Harlingen*, meerdere uitbreiding in de betonning aldaar heeft plaats gehad, door het leggen van nog drie tonnen als:

eene witte ton, onder nº. 1, aan de Noord-Oostpunt v[illegible] *Kornwerderzand*, in 22 palmen diepte, in peiling: de toren v[illegible]*ngen* N. O. 1/4 O.; de toren van *Surig* Z. O. 1/2 O.;

eene witte ton, onder nº. 4, aan de Zuidpunt of kant van het *Kornwerderzand*, in 26 palmen diepte; de toren van *Makkum* Z. O. 1/2 O. en de toren van *Surig* N. O. t. O.; en

eene zwarte ton, onder nº. 5, aan den *Makkummerwaard*, in 25 palmen diepte; de toren van *Makkum* Z. O. t. O. 1/2 O. en de toren van *Surig* N. O. 1/2 O.; dienende beide laatste tonnen tot het aandoen van de *Boontjes*, van de Zuid komende, terwijl de zwarte ton nº. 4, aan den *Schorrehoek*, en de witte boei nº. 8 op den *Drempel*, door grootere ankerboeivormige tonnen zijn vervangen geworden.

De opgegeven kompasstreken zijn volgens het miswijzend kompas, en de diepten bij gewoon laag water.

's Gravenhage, den 21sten Augustus 1854.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

MINISTERIE VAN OORLOG.

⁂ De Minister van Oorlog maakt bekend, dat bij de Boekhandelaars van Weelden en Mingelen, te 's Gravenhage, en door hunne tusschenkomst in de voornaamste gemeenten des Rijks, tegen den prijs van een gulden het exemplaar, is verkrijgbaar gesteld een nieuw oningevuld *Tarief toepasselijk op de werken en leveringen voor de dienst der Genie, aangenomen bij contracten, goedgekeurd door den Minister van Oorlog*.

's Gravenhage, 8 September 1854.

DROOGMAKING VAN HET HAARLEMMER-MEER.

De Commissie van Beheer en Toezigt verwittigt de Gegadigden, dat zij zal overgaan tot de reeds voorloopig aangekondigde Zevende Verkooping van Gronden in den Haarlemmermeer-polder, voor het grootste gedeelte gelegen nabij de gemeente Lisse, op Woensdag den 27sten September eerstkomende, en zoo noodig den volgenden dag, des morgens ten 10 ure, te Lisse, in het logement de Zwaan, bij den kastelein Rotteveel.

De algemeene Voorwaarden met de algemeene Kaart van den geheelen Polder, benevens de bijzondere Voorwaarden, de bijzondere Kaart en de staten der te veilen perceelen zijn den 5den September en later te verkrijgen, op vrachtvrije aanvraag en tegen betaling van 25 cents, bij den [illegible] Inlichtingen zijn te bekomen bij den heer Ingenieur Michaëlis te Haarlem.

De Commissie voornoemd,
GEVERS VAN ENDEGEEST.

MARINE.

Openbare verkooping, op 's Rijks werf te Hellevoetsluis, op Maandag den 25sten September 1854, des voormiddags ten 10 ure, van de navolgende voor 's Rijks werf afgekeurde Artikelen, als:

Eiken- en ander Brandhout, Spaanders, Mot en Krullen, ligte Vaartuigen, Rondhout, Oud IJzer, Gereedschappen, Vaatwerk, Magazijns- en Artilleriebehoeften, eenige Victualie enz.

Al hetwelk Vrijdag en Zaturdag vóór en op den verkoopdag voor Gegadigden ter bezigtiging zal liggen, terwijl alsdan tevens van de Veilings-conditien inzage kan genomen worden.

Hellevoetsluis, 14 September 1854.

De Directeur en Kommandant der Marine,
F. W. FREUDENBERG.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

⁂ Burgemeester en Wethouders der gemeente Enkhuizen brengen ter kennisse dat op heden heeft plaats gehad de gewone jaarlijksche Uitloting van op die gemeente gevestigde schuld, en daarbij zijn uitgeloot zes stuks Obligatien, ieder groot f 600, te weten: de nommers 149, 93, 90, 122, 175 A en B en 13, welke met den eersten October aanstaande dagelijks (uitgezonderd Zon- en Feestdagen), ten kantore van den Gemeente-ontvanger, a pari zullen worden afgelost, met bijbetaling van renten tot dien dag.

Enkhuizen, 14 September 1854.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
H. A. VAN BLEISWIJK.
De Secretaris,
RIJXEN ENGELSMAN.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

AMSTERDAM, Zaturdag den 16den SEPTEMBER.

NEDERLAND.	Werk. Schuld. $2^1/_2$ pct. . . .	$60^5/_8$	$60^{13}/_{16}$	$60^{13}/_{16}$
	Dito 3 pct.	$72^3/_8$	—	—
	Dito 4 pct.	91	—	—
RUSLAND.	Bij Hope en Cº. 5 pct. . . .	$100^1/_4$	$100^3/_8$	—
	Dito bij Stieglitz 4 pct. . . .	$76^7/_8$	—	—
SPANJE.	Nieuwe 3 pct. thans 1 pct. .	$18^9/_{16}$	$18^5/_8$	—
	Dito binnenlandsche 3 pct. .	$33^1/_8$	$33^3/_{16}$	$33^1/_8$
OOSTENRIJK.	Metalliek 1816—1852 5 pct.	$68^{15}/_{16}$	$69^1/_8$	—
	Dito $2^1/_2$ pct.	$34^{15}/_{16}$	35	—
	Dito 1849 5 pct.	78	$78^1/_4$	—
	Metalliek 1854.	78	$78^1/_{16}$	—
BELGIE.	Bij Rothschild $2^1/_2$ pct. . . .	$49^1/_8$	—	—
PORTUGAL.	Obligatien 3 pct.	$36^{13}/_{16}$	$36^{15}/_{16}$	$36^7/_8$
MEXICO.	Obligat. 1851 3 pct.	$23^3/_4$	$23^{13}/_{16}$	—

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.

N°. 220*. 1854.

BUITENGEWONE

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

MAANDAG 18 SEPTEMBER.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *den* 18*den September*.

Op heden is de zitting der Staten-Generaal door den Koning met de volgende rede geopend:

MIJNE HEEREN!

Met het oog op den tegenwoordigen staatkundigen toestand van Europa, is het Mij [illegible] keringen te [illegible] grooten prijs stel.

Het aangenomen stelsel van onzijdigheid wordt stiptelijk door ons nageleefd. Bij het naauwgezet nakomen onzer verpligtingen jegens andere Staten, mogen wij wederkeerig aanspraak blijven maken op eerbiediging [illegible]

De [illegible] reden van tevredenheid. Zij onderscheiden [illegible] en krijgstucht.

De tegenstand, [illegible] geboden, is door den moed en de volharding [illegible] op nieuw, en, zoo Ik hoop, duurzaam overwonnen.

De toestand der overzeesche bezittingen is gunstig [illegible]

Wel is waar heeft de gezondheid der bevolking in onderscheidene gedeelten van Nederlandsch Indie veel te wenschen overgelaten; doch de jongste berigten doen de hoop voeden, dat er de ziekte, ook voor gepaste maatregelen, allengs wijkt.

De veldgewassen in die gewesten beloven over het algemeen eene [illegible] opbrengst.

Naar de aanvankelijke berigten is er ook hier te lande eene gezegende uitkomst van den oogst te verwachten. Ik verblijd Mij in het uitzigt dat hierdoor de prijzen der eerste levensbehoeften zullen dalen.

Gelijk de verbetering der rivieren wordt voortgezet, zoo is ook de hand [illegible] aan die van andere belangrijke waterwegen.

In het laatste jaar is Nederland op twee punten met het buitenlandsche spoorwegen-net in aanraking gebragt. Er is hoop, dat de aansluiting eerlang nog op een derde punt zal plaats hebben; terwijl de verdere uitbreiding van dit voor handel en nijverheid zoo gewigtig middel van gemeenschap Mijne aandacht gestadig bezig houdt.

Met ijver wordt er gearbeid aan de vermeerdering der telegrafische lijnen binnen 's lands en aan hare verbinding met die van het buitenland.

In verhouding tot de stoornis, welke de ontstane oorlog in de handelsbetrekkingen van Europa veroorzaakt, verkeeren onze handel, [illegible] in vrij voldoenden toestand. [illegible] opleveren. [illegible] de verwachting niet teleurgesteld. Het laat zich aanzien, dat ook het tegenwoordig jaar voordeelig zal zijn.

Bij de behandeling der finantiele aangelegenheden zal U blijken, dat kan worden besloten tot eene vermindering van lasten, binnen zoodanige grenzen, als door eene gepaste [illegible] worden voorgeschreven. Met het delgen van schuld zal tevens kunnen worden voortgegaan.

Te midden van de stoffelijke [illegible] onmiskenbaar geniet, mogen de belangen van onderwijs, wetenschappen en kunsten niet uit het oog verloren worden. Mijne zorg blijft zich daaraan toewijden. Een ontwerp van wet op het lager- en middelbaar onderwijs zal U eerstdaags worden aangeboden. Met het voorbereiden eener wet op het hooger onderwijs houdt men zich bezig. Inmiddels zal U de gelegenheid worden gegeven, om van Uwe belangstelling in onderscheidene wetenschappelijke inrigtingen te doen blijken.

Bij het onvolkomene, dat ook in onzen toestand nog worden gevonden, is er zeer veel, dat ons bemoedigt en opwekt. [illegible] baarheid hebben wij te erkennen de menigvuldige [illegible] ons worden geschonken. Het hangt voor een groot deel [illegible] af, het bezit daarvan te bestendigen. Daartoe is vooral [illegible] zindheid en wederzijdsch vertrouwen aan te kweeken, [illegible] alles, het heil des Vaderlands voor oogen te hebben. [illegible] ons hiertoe [illegible] verleenen!

Ik verklaar deze zitting der Staten-Generaal geopend.

[illegible] GRAVENHAGE TER ALGEMEENE LANDS-[illegible]

BUITENGEWONE NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT

Heden is de zitting der Staten-Generaal door den Koning met ... rede geopend ...

Mijne Heeren!

...

Ik verklaar deze zitting der Staten-Generaal geopend.